

[Socialministeren]

de praktiske folk fra kommunerne, punkt for punkt og eventuelt med mulighed for at tage nye punkter ind at sige: Hvad tror I kunne lykkes? Hvilke konsekvenser ville det have? Var det noget, I tror jeres folk kunne bruge til noget?

Det har været formålet med det, og derfor er det ikke så konkret i dag, idet jeg dog stadig væk synes, at der er nogle ting, man kan sige virker konkret og der ligger noget konkret bag. F.eks. tanken om, at en kontanthjælpsmodtager skulle have lov at tjene et antal kroner i løbet af en vis periode og føle, at man nu kunne komme lidt i gang igen og få lidt luft og få lidt forbedring. Selvfølgelig kan det ikke vare evigt, for så forstærker vi problemet over til lavtlønsområdet og andre områder, men at man følte, at det dog nyttede lidt. Det var bare ét eksempel.

Men altså det afgørende er, at det er ude i kommunerne og amterne, vi skal i sving. Det er de folk, vi skal have i gang, og hvorfor det? Jo, først og fremmest fordi den sociale omstilling ikke bare er noget, man vedtager ved lov. En social omstilling betyder, at man tager chancer, at man tør stole på mennesker, man tør stole på deres evner, og man tør bygge videre på det.

Det gælder på plejehjemsområdet, hvor man pludselig tør lade beboerne selv administrere deres medicin. Det kan gælde for kontanthjælpsmodtagere, der kunne definere noget af det, de gerne ville. Det kan gælde for psykisk handicappede, man flytter ud og siger: Lad os prøve, om det går. Lad os tage en chance. Det er ikke nemt for et system, hvis medarbejdere i høj grad er opdraget til at passe, pleje, tage omsorg for mennesker, at lukke det ene øje og give los og sige: Vi prøver. Det er ikke spor nemt. Men det er det, der for mig betyder social omstilling.

Det er derfor, det er afgørende, at man ude i kommunerne, i hver enkelt medarbejderkreds, på tværs af faggrænser giver sig tid til, får tid til at drøfte det nye mål, den nye metode: Hvad er det, vi vil? Hvad har vi gjort før? Hvad gør vi nu? Hvem laver hvad? Kunne det laves en lille smule om, så det fungerede bedre over for de mennesker, vi nu skal give nogle tilbud?

Derfor er social omstilling ikke noget, man kan vedtage hverken ved et beslutningsforslag eller et lovforslag, og derfor har jeg tilladt mig at lade denne redegørelse blive mindre konkret, end nogle har ønsket.

Disse tanker skulle have gode muligheder. Jeg synes, jeg har konstateret en meget bred opbakning og enighed i Folketinget om det i dag. Selvfølgelig er der problemer i det her. Selvfølgelig kan alle pege på spørgsmålet om ydelseernes størrelse. Jeg tror, fru Jytte Hilden brugte udtrykket en hvepserede eller noget i den stil, og det er da rigtigt.

Der er også masser af andre problemer: Kan vi kræve noget af de mennesker, der modtager sociale ydelser? Kan vi stille krav til dem, eller kan de alene stille krav til os, og i hvilket omfang og på hvilken måde? På hvilken måde får vi denne ligeværdighed ind, når det, der forhåbentlig engang ikke kommer til at hedde sagsbehandler mere, men konsulent Olsen, sidder over for det menneske, der nu opsøger ham eller hende?

Det er ikke så nemt, men når jeg tror på, at det kan lade sig gøre i Folketinget at få skabt de nødvendige lovgivningsmæssige rammer, er det baseret på debatten og på tidligere udtalelser. Men jeg tror navnlig på, at det kan lade sig gøre, fordi jeg kan mærke rundt om i kommunerne, hos sagsbehandlere, hos socialrådgivere, hos socialchefer, og hvem man i øvrigt kommer i kontakt med, at de synes det her, de mener det her, og de navnlig prøver det her.

Der er masser af forsøg i gang. Det puster vi yderligere til nu. Det kommer vi tilbage til senere på dagsordenen. Men der er masser af vilje, der er masser af forsøg i gang rundt omkring for at prøve det her af.

Selvfølgelig har det hjulpet, at vi er gået over fra skønsprincippet til retsprincippet for kontanthjælpen. Det har vi alle de praktiske menneskers ord for har hjulpet. Så sent som på socialchefernes årsmøde i november, tror jeg det var, i hvert fald i slutningen af sidste år, blev det fremhævet, at det var sandt, det var kommet til at ske på den måde. Det får vi også god brug for, hvis vi skal sætte ekstra ressourcer ind til forebyggelse, til at snappe problemerne op i tide og til at få rådgivet og vejledt i endnu videre omfang.

Jeg var på den baggrund noget forbavset over, at Fremskridtspartiets ordfører ønskede at gå tilbage til skønsprincippet. Jeg troede nu ikke, det var Fremskridtspartiets allerstærkeste kop te, at man gik ud og lagde skøn i hånden på de offentligt ansatte, men det har jeg måske misforstået. Jeg tror bestemt, det er en gevinst,